

KUTSESTANDARD

Kutseõpetaja, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutseõpetaja, tase 6 kutsestandard on aluseks koolitusprogrammide koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Kutseõpetaja, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Kutseõpetaja loob oma tegevusega tingimused ja suunab õppeprotsessi õppija tööks vajalike teadmiste ja oskuste omandamiseks. Ta toetab õppija isiksuse arengut ning kujundab tema valmisolekut elukestvaks õppeks. Kutseõpetaja lähtub oma töös õpetaja kutse-eetikast, enese arenguvajadustest ja oma füüsilise, vaimse ja emotsionaalse tervise hoidmise vajadusest.

6. taseme kutseõpetaja loob õppijale tingimused teadmiste, oskuste ja hoiakute arendamiseks õpetatavas valdkonnas. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses.

Kutseõpetaja kutsealal on ka kutseõpetaja, tase 5 ja kutseõpetaja, tase 7 kutsed.

5. taseme kutseõpetaja õpetab põhiliselt praktilisi töövõtteid, kujundades õpilastes tööharjumusi ja praktilisi tööoskusi.

7. taseme kutseõpetaja annab edasi nii teoreetilisi teadmisi kui õpetab praktilisi tööoskusi.

Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses ning osaleb eriala arendamises väljaspool õppeasutust. Ta analüüsib, nõustab ja juhendab metoodiliselt teisi kolleege ning kujundab kutseõppe mainet.

A.2 Tööosad

A.2.1 Õppeprotsessi planeerimine

2.1.1. Enda töö kavandamine õppeaastaks.

2.1.2. Õpetegevuse kavandamine.

2.1.3. Õppetunni ettevalmistamine.

A.2.2 Õpikeskkonna kujundamine

2.2.1. Õpikeskkonna loomine.

2.2.2. Grupiprotsesside suunamine.

2.2.3. Töötervishoiu ja tööohutuse nõuete järgimine.

A.2.3 Õppimise ja õppija arengu toetamine

2.3.1. Õppija arengu- ja õpivajaduste väljaselgitamine.

2.3.2. Õppijate teavitamine õppe eesmärkidest, oodatavatest õpiväljunditest, õppesisust ja hindamisest.

2.3.3. Õppijate arengu toetamine õpieesmärkide saavutamisel.

2.3.4. Õppimist ja õppija arengut toetav tagasiside ja hindamine.

2.3.5. Osapoolte teavitamine ja kaasamine.

A.2.4 Refleksioon ja professionaalne enesearendamine

2.4.1. Õpetaja oma töö refleksioon, analüüsimine ja enesehindamine.

2.4.2. Arengumapi/portfoolio koostamine ja regulaarne täiendamine.

2.4.3. Eri- ja kutsealane enesearendamine.

2.4.4. Pedagoogilise kogemuse ja parema praktika jagamine.

A.2.5 Erialaõppe arendamine

2.5.1. Õppekava, sh rakenduskava koostamine ja arendamine.

2.5.2. Erialaste võistluste ja konkursside korraldamine ning õppija ettevalmistamine.

2.5.3. Õpivara kohandamine ja uuendamine.

2.5.4. Osalemine erialastes koostööprojektides.

2.5.5. Kaasaegsete tehnoloogiate kasutusvõimaluste tutvustamine ja rakendamine erialaõppes.

2.5.6. Osalemine õppekavarühma, kooli arendustegevustes ja kvaliteeditagamise protsessis.

2.5.7. Osalemine erialastes võrgustikes.

2.5.8. Erialaste kompetentside täiendamine ja kaasajastamine.

A.2.6 Kutseõppe maine kujundamine

2.6.1. Avalikkuse teavitamine oma eriala kutseõppe võimalustest, eriala ja kutsehariduse populariseerimine.

2.6.2. Organisatsiooni kultuuri kujundamine.

Valitavad tööosad

A.2.7 Praktika korraldamine

2.7.1. Praktika ettevalmistamine.

2.7.2. Praktika juhendamine.

2.7.3. Praktika hindamine.

A.2.8 Juhtimine ja eestvedamine

2.8.1. Grupi või meeskonna juhtimine ja eestvedamine.

2.8.2. Tegevuste juhtimine.

A.2.9 Kolleegide toetamine

2.9.1. Õpetajakoolituse praktika juhendamine.

2.9.2. Kolleegide nõustamine.

2.9.3. Kolleegide mentorlus.

A.2.10 Täiskasvanute täienduskoolituse läbiviimine

2.10.1. Koolitusvajaduse selgitamine.

2.10.2. Koolituse planeerimine.

2.10.3. Täienduskoolituse läbiviimine.

2.10.4. Tagasiside analüüs.

A.2.11 Hariduslike erivajadustega (HEV) õppija toetamine õppeprotsessis

2.11.1. Õppija erivajaduste märkamine.

2.11.2. HEV õppija erialaste võimete ja huvide väljaselgitamine.

2.11.3. HEV õppija individuaalse eripäraga arvestamine.

2.11.4. Õpikeskkonna kohandamine vastavalt HEV õppija vajadusele.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Kutseõpetaja töökeskkond sõltub õpetatavast erialast. Töö võib toimuda nii siseruumides kui välitingimustes. Siseruumides kehtivad üldised õpperuumidele esitatavad tervisekaitsenõuded. Töökodades, erialalaborites kehtivad erialaspetsiifilised ohutus- ning tervisekaitsenõuded. Välitingimustes töötades tuleb jälgida kehtivaid töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, samuti on oluline õppijates keskkonnasäästlike põhimõtete kujundamine. Kutseõpetaja töö on vaheldusrikas ja väljakutseid pakkuv, nõuab head suhtlemisoskust. Töö on füüsiliselt ja vaimselt pingeline, nõuab majanduslikku mõtlemist ja ressursside säästlikku kasutamist. Töö kutseõpetajana eeldab head pingetaluvust ning võimet kontrollida oma emotsioone. Kutseõpetaja peab suutma käituda adekvaatselt probleem- ja kriisisituatsioonides.

A.4 Töövahendid

Kutseõpetaja kasutab oma töös erialaõppes vajalikke õppevahendeid (digivahendid, õppevara, töövahendid, tehnoloogilised vahendid jne), vastavalt vajadusele eririietust ja isikukaitsevahendeid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Kutseõpetaja töös on olulised ennastjuhtivus, koostöövõime, ettevõtlikkus, vastutustundlikkus, enesekindlus, loomingulisus, tolerantsus, empaatiavõime, ausus ja positiivsus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Üldjuhul on 6. taseme kutseõpetajal kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja erialane töökogemus õpetatavas valdkonnas. Kutseõpetaja, tase 6 on pedagoogilise ettevalmistusega, mis on saadud tasemeõppes või täienduskoolitusel.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Kutseõpetaja.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED**B.1 Kutse struktuur**

Kutseõpetaja, tase 6 kutse koosneb kaheteistkümnest kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 – B.2.6 ja B.2.12 (lääviv kompetents) tõendamine. Lisaks on võimalik täiendavalt tõendada valitavaid kompetentse B.2.7 – B.2.11.

B.2 Kompetentsid**KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID****B.2.1 Õppeprotsessi planeerimine****EKR tase 6**

Tegevusnäitajad:

- 1) planeerib koostöös kolleegidega oma tegevused õppeaastaks, arvestades tööülesandeid ja organisatsiooni tööplaani/tegevuskava ning kaasates kolleege;
- 2) kavandab õppetegevust lähtuvalt õppekavast ja sellega seonduvatest dokumentidest, iseseisva töö, praktika ja teooria osakaalust; kohandab või koostab koostöös kolleegidega nõuetekohase rakenduskava, arvestades sihtrühma ja lõimingu aspekte; muudab rakenduskava vastavalt vajadusele; tagab õppetegevuse läbiviimiseks vajalike õppematerjalide õigeaegse olemasolu; valib õppetöös asja- ja ajakohase õppevara, lähtudes õppekavast; planeerib õppekava õpiväljunditest lähtuva hindamise;
- 3) planeerib õppetunni, lähtudes õppekavast ja tunni ülesehituse loogikast; püstibab tunni eesmärgi lähtuvalt õppekava ja mooduli õpiväljunditest, arvestades võtmepädevusi ja eriala- ning üldõpingute lõimingu; valib õpiväljunditest, sihtrühmast ja lõimingu lähtuvalt õppemeetodid; valib tunni läbiviimiseks vajalikud meetodilised ning muud õppematerjalid; planeerib õpiväljunditest lähtuva hindamise.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

B.2.2 Õpikeskkonna kujundamine**EKR tase 6**

Tegevusnäitajad:

- 1) kujundab õppimist ja õppija arengut soodustava vaimset, sotsiaalselt ja füüsiliselt turvalise õpikeskkonna vastavalt õpiväljunditele, arvestades õppija eripära; tegutseb ohu ja esmaabi vajaduse korral vastavalt organisatsioonis kehtestatud nõuetele; lahendab probleeme, kaasates vajadusel kolleege, spetsialiste ja lapsevanemaid; kujundab tehnoloogiarikka õpikeskkonna lähtuvalt õpiväljunditest ja kasutatavast meetodist, arvestades sihtrühma eripära; hoiab end kursis õpikeskkonna kujundamist toetavate võimalustega;
- 2) arvestab oma tegevuses grupi mõju iga liikme õpimotivatsioonile, õppimise tulemuslikkusele ja üldinimlike väärtuste ning hoiakute kujunemisele; toetab oma tegevuse ja isikliku eeskujuga väärtushoiakute kujunemist; rakendab konflikti lahendamise võtteid, arvestades grupi eripära;
- 3) järgib töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid; osaleb riskianalüüsi ja tööohutuse juhendite koostamisel.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

B.2.3 Õppimise ja õppija arengu toetamine**EKR tase 6**

Tegevusnäitajad:

- 1) selgitab välja õppija ja/või õppegrupi arenguvajadused, lähtudes õppija eripärast, kaasates õppijaid ja kolleege; selgitab välja õppija ja/või õppegrupi õpivajadused, arvestades varasemat õpi- ja töökogemust, sh üldoskusi, kaasates õppijaid ja kolleege; toetab õppija arengut läbi õpetaja ja õppija ühise arutelu ja refleksiooni;
- 2) teavitab õppijaid õppe eesmärkidest, oodatavatest õpiväljunditest, õppesisust ja hindamisest lähtuvalt õppekavast;
- 3) kogub sobivate meetoditega andmeid õppijate arengu ja motivatsiooni kohta; märkab õppija erisusi ja hariduslike erivajaduste korral koostab individuaalse õppekava koostöös õppija ja tugispetsialistidega; rakendab individuaalset õppekava lähtuvalt õppija vajadustest; viib läbi õppetunni, lähtudes rakenduskavast, kasutades õppija arengut

toetavaid õppe- ja hindamismeetodeid, töövõtteid, materjale ja vahendeid; loimib õppeprotsessis teoreetilist ja praktilist õpet ning üld- ja võtmepädevusi; motiveerib õppima, pakkudes õpitava erialaga seotud õppeülesandeid, arvestades varasemaid teadmisi ja oskusi ning luues eduelamuse igale õppijale;

4) selgitab õppijatele hindamise põhimõtteid lähtuvalt õppekorralduslikest dokumentidest ja rakenduskavast; annab õppijatele õpiväljundite saavutamise kohta motiveerivat ja arengut toetavat tagasisidet kogu õppeprotsessi vältel, arvestades hindamiskriteeriume; kasutab hindamismeetodeid põhjendatult ja tagasidest lähtuvalt; hindab õppija õpiväljundite saavutamist, lähtudes väljundipõhise hindamise põhimõtetest ja kasutades aja- ja asjakohaseid hindamismeetodeid;

5) informeerib osapooli õpieesmärkidest, õppe sisust, õppekorraldusest, hindamisest, huvitegevuse võimalustest, tugiteenustest, praktikakorraldusest jne, kasutades erinevaid infokanaleid (nt koosolek, e-suhtlus, individuaalne vestlus); kaasab õppijaid jt osapooli õpitegevusse, tagasisidesse ja hindamisse, kasutades erinevaid meetodeid.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

B.2.4 Refleksioon ja professionaalne enesearendamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) reflekteerib oma tööd, tuues välja õnnestumised ja arenguvajadused; küsib oma tööle regulaarselt tagasisidet õppijatelt, kolleegidelt, juhtidelt; analüüsib oma tegevust, toetudes refleksioonile ja tagasisidele; seab endale konkreetseid arengueesmärgi, lähtudes enese arenguvajadustest; kavandab eneseanalüüsile tuginedes oma arengut kutseõpetajana;
- 2) koostab digitaalse arengumapi õpetajatöö ning eri-ja kutsealase tegevuse ja arengu kohta; täiendab arengumappi regulaarselt;
- 3) hoiab end järjepidevalt kursis eri-ja kutseala arengutega ja parimate praktikatega, kasutades neid oma töös ja jagades neid kolleegidega; arendab oma erialaseid teadmisi nt erialakonverentsidel, messidel, infopäevadel, erialase kirjanduse kaudu; arendab oma erialaseid kompetentse (sh stažeerib ettevõttes), lähtudes oma arenguvajadustest ja -eesmärkidest;
- 4) õpib kolleegide parimatest praktikatest; jagab ja arutab kolleegidega erialaseid ja õpetajatöö kogemusi; nõustab kolleege tööalaselt.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

B.2.5 Erialaoõppe arendamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) osaleb uute õppekavade väljatöötamise töörühmas ja/või koostab nõuetekohase rakenduskava, arvestades sihtrühma ja eriala arengut; teeb ettepanekuid töörühma juhile õppe- ja/või rakenduskava muutmiseks, arvestades sihtrühma ja eriala arengut;
- 2) osaleb erialaste võistluste ja konkursside korraldamisel, võtab vastutuse osade tööloikude eest; valmistab õppija võistlustel osalemiseks ette, lähtudes võistlusjuhendist ja õppija eripärast;
- 3) kohandab õppevara vastavalt sihtrühmale ja eriala arengutele; märkab õpivara puudusi vastavalt eriala arengule ja tehnoloogia uuendustele; teeb ettepanekuid töörühma juhile õppevara uuendamiseks;
- 4) osaleb erialaoõppe arendus- ja /või projektmeeskonna töös, täidab talle antud ülesandeid; vastutab tulemuse saavutamise eest; juhib õpilastega seotud projekte erialaoõppe arendamise eesmärgil;
- 5) kasutab kaasaegseid tehnoloogiaid õppetegevuse läbiviimisel; tutvustab uusi erialaseid tehnoloogiaid ja teeb ettepanekuid nende kasutuselevõtuks erialaoõppes;
- 6) osaleb õppekavarühma sisehindamise või akrediteerimise või teiste kvaliteedijuhtimise protsessides ja kooli arendustegevustes, täites oma pädevuse piires sellega seotud ülesandeid; teeb ettepanekuid õppekavarühma arendamiseks lähtuvalt kooli arengukava eesmärkidest ja tegevuskavast;
- 7) osaleb erialastes võrgustikes lähtuvalt õppekavarühma arengueesmärkidest; annab koostöövõrgustikes sisendit ja tagasisidet oma pädevuse piires;
- 8) hoiab end järjepidevalt kursis eri-ja kutseala arengutega ja parimate praktikatega, kasutades neid oma töös ja jagades neid kolleegidega; arendab oma erialaseid kompetentse.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, portfoolio/arengumapp, intervjuu.

B.2.6 Kutseõppe maine kujundamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) avalikkuse teavitamiseks korraldab meeskonnas eriala ja kutset tutvustavaid üritusi (koolisisesed kutsevõistlused, õpitoad jne); levitab teavet oma kutseala kutseõppe võimaluste kohta; populariseerib oma eriala ja kutseharidust, tutvustades oma eriala esinemiste, artiklite, messidel osalemiste kaudu jne;

2) osaleb organisatsiooni kultuuri kujundamise protsessis, kandes organisatsiooni väärtusi ja andes neid edasi õppijatele ning koostööpartneritele; teeb konstruktiivseid ettepanekuid organisatsiooni kultuuri arendamiseks.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on lisaks võimalik täiendavalt tõendada valitavaid kompetentse B.2.7 – B.2.11.

B.2.7 Praktika korraldamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) planeerib lähtuvalt praktika eesmärgist õppijate praktikaks ettevalmistuse; selgitab õppijatele enne praktika algust ja praktika ajal praktika eesmärgid, õpiväljundeid ning hindamist; toetab koostöös tööandjatega õppijat praktikakoha leidmisel; toetab õppijat individuaalsete praktikaeesmärkide seadmisel; koostab enne praktika algust praktikadokumendid; teavitab praktikakohti eelseisvast praktikast, praktika eesmärkidest, õpiväljunditest ja hindamisest; 2) juhendab eesmärgipäraselt koostöös praktikakohapoolse juhendajaga õppija praktikat, lähtudes praktikakorralduse kavast ja õppija individuaalsetest eesmärkidest; toetab õppijat praktikakorralduslike küsimustes ja enesehindamisel; toetab praktikakohapoolset juhendajat praktikakorralduse küsimustes; 3) annab õppijale praktika ajal ja praktika lõppedes tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta; kaasates kõiki osapooli korraldab praktika hindamise vastavalt õppekavas sätestatud hindamiskriteeriumitele.	
Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.	
B.2.8 Juhtimine ja eestvedamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) loob meeskonna lähtuvalt eesmärkidest; juhib meeskonda või töögruppi eesmärgipäraselt; motiveerib ja innustab meeskonnakaaslast või töögrupi liikmeid, kaasab kolleege; delegeerib ja jagab meeskonnaliikmetele tööülesandeid otstarbekalt ning annab selgeid juhiseid; annab asjakohast tagasisidet; võtab vastutuse enda ja meeskonna eest; 2) algatab ja käivitab tegevused lähtuvalt eesmärkidest; planeerib ja leiab ressursid tegevuste läbiviimiseks; jälgib tegevuste läbiviimist, vajadusel kavandab muudatusi; analüüsib ja hindab tegevusi ning tulemusi, annab tagasisidet; korraldab probleemide lahendamise.	
Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.	
B.2.9 Kolleegide toetamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) juhendab õpetajakoolituse pedagoogilist praktikat lähtuvalt praktika eesmärgist ja praktikandi vajadustest; 2) jagab oma teadmisi ja valdkonna-alast teavet kolleegidega; nõustab kolleege lähtuvalt vajadusest; 3) toetab juhendatavat kolleegi kooli ja õpetajatööga kohanemisel lähtuvalt tema arenguvajadustest.	
Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.	
B.2.10 Täiskasvanute täienduskoolituse läbiviimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) selgitab kolleege kaasates välja täienduskoolitusel osalejate koolitusvajadused, lähtudes õppijate/õppegrupi eripärast, arvestades varasemat õpi- ja töökogemust, sh üldoskusi; 2) kavandab täienduskoolituse lähtuvalt koolituskavast ja õppijate eripärast, valides täienduskoolituse läbiviimiseks asja- ja ajakohased õppematerjalid ning tagades nende õigeaegse olemasolu ja kavandades koolituskavast lähtuvalt õpikeskkonna ning õppe- ja hindamismeetodid; kohandab koostöös kolleegidega koolituskava, arvestades sihtrühma vajadusi; 3) viib täienduskoolituse läbi, lähtudes kavandatust ning õpi- või töökeskkonna eripärast, ohutusnõuetest ja õppijate/sihtrühma eripärast; juhib õppeprotsessi, tehes sellesse vastavalt õppijate edasijõudmisele vajalikke muudatusi; jälgib grupiprotsesside kujunemist ja rakendab mitmekesiseid võtteid õppimist toetava koostööõhkkonna loomiseks, sh konflikti ennetavaid- ja konstruktiivse lahendamise võtteid; pakub õppijatele tuge õpioskuste omandamisel, juhendades iseseisvat õppimist;	

4) kogub tagasisidet õppijatelt täienduskoolituse kavas ettenähtud meetodil; tagasisidest lähtuvalt teeb muudatusi oma koolituste läbiviimise protsessis; analüüsib täienduskoolituse tulemuslikkust enda professionaalse arengu toetamiseks.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

B.2.11 Hariduslike erivajadustega õppija toetamine õppeprotsessis

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) märkab õppija hariduslikku erivajadust ning algatab koostöö tugispetsialistidega/kolleegeidega;
- 2) hindab HEV õppija võimeid erialaselt toime tulla, erilist õpivajadust ja õppija huvisid koostöös tugispetsialistide ja kolleegeidega; planeerib õppetegevust, lähtudes HEV õppija eripärast;
- 3) toetab HEV õppetegevust, lähtudes õppija eripärast; kohandab õppekava, arvestades HEV õppija individuaalset eripära; kasutab kohandatud õppematerjali ning erinevaid meetodeid; annab HEV õppijale jt osapooltele tagasisidet õppija arengu kohta;
- 4) informeerib vajadusest teha muudatusi või kohandusi õpikeskkonnas vastavalt HEV õppija vajadusele; kohandab õpikeskkonda vastavalt võimalustele või teeb otsesele juhile ettepaneku õpikeskkonna kohandamiseks lähtuvalt HEV õppija vajadustest.

Hindamismeetod(id): eneseanalüüs, arengumapp, intervjuu.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.12 Kutseõpetaja kutset läbiv kompetents

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) juhindub oma töös õpetaja kutse-eetikast; toetab oma tegevuse kaudu kutse-eetika ja õpetaja ameti laiemat teadvustamist ning väärtustamist ühiskonnas; järgib ühiskonna väärtusi ja norme erinevates keskkondades, kujundades oma eeskujuga õppijate väärtusi;
- 2) kasutab oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendab ennast arusaadavalt; kasutab ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 1 "Keelte oskustasemete kirjeldused"); valdab eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõuetele;
- 3) märkab, tunnustab, innustab õppijat, lapsevanemat või kolleegi; motiveerib ja innustab teisi;
- 4) hindab end ennastjuhtiva õppijana, määratledes enda õpistrateegiaid, õpiprotsessi, -vajadusi ja -võimalusi ning enda tugevaid ja nõrku külgi elukestva õppijana; arendab ennast eesmärgipäraselt;
- 5) suheldes näitab üles austust ja hoolivust; seab inimesed esikohale, töötab tõhusalt üksikisikutega ja meeskonnas; aktsepteerib inimeste erinevusi ning arvestab neid koostöö tegemisel, väärtustab koostööd kui lisaväärtuse tootjat;
- 6) loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele; suhtleb edukalt erinevate tasandite ja sihtgruppide inimestega, loob koostööks vajalikke suhtevõrgustikke; kujundab õppijate kommunikatsiooni-/ suhtlemisoskusi; analüüsib ja arendab oma suhtlemisoskusi, teeb konstruktiivset kriitikat ja on sellele avatud;
- 7) vahendab oma töös Eesti ja Euroopa kultuuripärandit ja -saavutusi, arvestades erinevate regioonide kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja vajadust seda säilitada ning loomingulise eneseväljendamise olulisust igapäevaelus;
- 8) tegutseb teadliku ja vastutustundliku kodanikuna, toetades ühiskonna demokraatlikku arengut;
- 9) tunneb oma tugevaid ja nõrku külgi ning teostab ennast neid arvestades; töötab oma võimete kohaselt;
- 10) järgib säästva arengu põhimõtteid ja käitub keskkonnasäästlikult; vahendab jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõtteid;
- 11) kasutab oma töös matemaatilisi termineid, mõisteid, mõttemudeleid, sh loogikat ja ruumilist mõtlemist ning esitusviise, sh graafikuid, valemeid, skeeme; kasutab õppe-eesmärkide saavutamiseks sobivaid tehnoloogiaid ja tehnoloogilisi vahendeid;
- 12) on orienteeritud tulemustele ja isiklike tööeesmärkide saavutamisele; otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasilükkumiseks; märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi; reageerib paindlikult muutustele ja võtab arukaid riske; kasutab ära arengu- ja koolitusvõimalused;
- 13) kasutab sobivaid IKT- vahendeid ja võimalusi, kujundades õpikeskkonda ja viies läbi õpitegevusi; kasutab e-õppeks sobivaid keskkondi ja õppemeetodeid; kasutab kaasaegseid IKT-põhiseid suhtlusvahendeid; hindab ja arendab oma haridustehnoloogilisi pädevusi vastavalt organisatsiooni International Society for Technology in Education (ISTE) õpetajate haridustehnoloogiliste pädevuste (http://www.e-oep.ee/images/50001035/ISTE%20NETS.T.pdf);

14) järgib kutseharidust ja õpetatavat eriala reguleerivaid õigusakte.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	21-03092014-02/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Külli All, HTM Täiskasvanuhariduse osakond Riina Mürsepp, Pärnumaa Kutsehariduskeskus Kaie Piiskop, SA Innove õppekavakeskus Liivi Raudsepp, Tartu Kutsehariduskeskus Sirje Rekkor, Tallinna Ülikool Varje Tipp, Pärnumaa Kutsehariduskeskus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Hariduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	16
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	03.09.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	16.04.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2320 Kutseõpetajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6

C.2 Kutsenimetus võõrkeeles

Inglise keeles	Vocational teacher, level 6
----------------	-----------------------------

C.3 Lisad

Lisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)